

NOVINOVÁ ZÁSILKA

Vydává Českomoravská psychologická společnost
Kladenská 48, 160 00 Praha 6
tel.: 02/316 3185, e-mail: cmps@ecn.cz
URL: <http://www.ecn.cz/org/cmps>

Podávání novinových zásilek povolila Česká pošta, s.p.,
Odstěpný závod Praha, čj. nov 6102/96 ze dne 4. 9. 1996

Čtvrtletní

Z P R A V O D A J

Českomoravské psychologické
společnosti

č. 37/1999

Ve spolupráci s Uníí psychologických asociací ČR

březen 1999

Vážení přátelé,

s přicházejícím jarem vstupuje do Vašich domovů i Zpravodaj ČMPS, aby Vás udržoval v informovanosti o tom, co se mezi námi děje a aby byl dokladem našich společných zájmů a sounáležitosti.

→ Rada ČMPS jménem psychologické obce upřímně blahopřeje PhDr. Daně Němcové, předsedkyni Výboru dobré vůle, k udělení medaile *Za zásluhy* prezidentem republiky Václavem Havlem dne 28. října 1998 a prof. Zdeňku Matějčkovi k udělení výroční ceny nadace Pangea *Za úsilí o nápravu věcí lidských* dne 28. března 1999.

→ Přílohou Zpravodaje je radou schválený text **Etického kodexu ČMPS** (verze 1998). Prosíme individuální členy ČMPS, aby se s ním seznámili a podpisem na oddělitelném útržku, který nám laskavě zašlete, **potvrdili souhlas s těmito principy**. Budeme vděční i za Vaše připomínky a náměty pro budoucí verzi kodexu. Můžete nám je posílat průběžně a až se kvantita promění v kvalitu, pokusíme se společně vytvořit další aktualizovanou verzi.

→ Individuálním členům ČMPS jsme přiložili **složenku** na zaplacení členského příspěvku na poslední rok tohoto tisíciletí (jak jedinečná příležitost!). Nemusíme připomínat, že činnost občanského sdružení, jakým naše společnost je, stojí a padá s Vaší přispěvatelskou věrností, a tak si na ni dovoluujeme apelovat.

→ Všem, kteří poslali svá data pro **elektronickou verzi Adresáře psychologů**, děkujeme. Databázi z roku 1997 jsme díky tomu aktualizovali a doufáme, že již cca v květnu 1999 budeme moci zájemcům poslat disketu 3.5 s programem (pod Windows 3.1 a vyšší), v kterém bude možno údaje prohlížet, vyhledávat a tisknout.

Brožuru Adresář psychologů ČR 1997 obdrželi všichni členové ČMPS zdarma a členové asociací za úhradu poštovného. Bylo to zejména díky Psychodiagnostice, s.r.o. Brno. V projektu elektronické verze spolupracujeme s firmou Horkel Elektronik Test, která laskavě zajistí software a média.

Rada ČMPS na základě rozpočtu projektu rozhodla o následujícím:

- 1) Cena pro členy ČMPS...100 Kč (vč. poštovného, balného)
- 2) Cena pro nečleny ...200 Kč (vč. poštovného, balného).

Jednáme se Slovenskou psychologickou společností, která projevila zájem o spoluúčast (na disketě by byly v druhém souboru údaje slovenských kolegů).

Doufáme, že pochopíte "tržní chování", tedy za člena ČMPS z hlediska poskytnutí Adresáře bude považován ten, jenž bude mít uhrazený členský příspěvek pro rok 1999. Na základě obdržené objednávky zašleme složenku/fakturu a po jejím zaplacení dostane zájemce Adresář na svou adresu.

S přáním radostných Velikonoc a jara v psychologických duších
za radu ČMPS Jaroslav Šturma.

Objednávka

Tímto objednávám ADRESÁŘ PSYCHOLOGŮ 1999 na disketě.

Složenku/fakturu zašlete (jméno, adresa): _____

Datum: _____ Podpis: _____

(Odešlete na adresu ČMPS, Kladenská 48, 160 00 Praha 6)

Akce sekcí

Pracovní skupina pro psychologii při České pediatr. spol. ČLS JEP
Psychologická sekce Psychiatrické společnosti ČLS JEP
Českomoravská psychologická společnost

pořádají společně s ČPS

101. klinicko-psychologický den, s Milušou Havlíkovou:

který se koná 10. května 1999 od 9.00 do 13.00 ve velkém sále Lékařského domu, Sokolská 31, Praha 2.

Koordinátor: PhDr. Jana Nováčková, CSc., předsdkyně Společnosti pro mozkově kompatibilní vzdělávání

Téma: **Transformace školy a její psychologické koreláty**

Mezioborově laděný blok vstupních příspěvků k panelové diskusi. Diskuse v plénu o tom, zda a proč usilovat o jinou školu a jak by měla vypadat, aby byla v souladu s psychologickými poznatky. Prezentace některých programů pro změnu školy, které se již realizují.

Program 101. KPD připravují členové Společnosti pro mozkově kompatibilní vzdělávání a jejich hosté. Přijďte naslouchat a diskutovat.

Za spolupořadatele KPD se těší na shledání

PhDr. Miluše Havlíková, CSc.

Sekce forenzní psychologie ČMPS

pořádá dne 12. dubna 1999 od 16.00 hod pracovní seminář na aktuální téma

psychologické soudní expertízy (viz Psychologie dnes, č. 3, 1999).

Moderace a úvodní slovo ing. PhDr. Jan Neumann, CSc.

Ve společné diskusi si vyměníme zkušenost a pokusíme se o sjednocení pohledů na společensky a odborně závažný problém. Vedle zkušených znalců psychologů a psychiatrů jsme oslovili i představitele soudnictví. Místo: Kancelář Akademie věd, Národní 3, Praha 1, II. p., místn. 206.

Ing. PhDr. Jan Neumann
předseda sekce

***

Sekce klinické psychologie ČMPS

pořádá v Praze ve dnech 14. - 15. května 1999

víkendový kurs v drogové problematice.

Jako lektori byli osloveni přední odborníci. Účastnický poplatek bude stanoven podle počtu přihlášených a výsledku grantového řízení, účastníci obdrží osvědčení o absolvování. Přihlášky zašlete nejpozději do 15. dubna 1999 na adresu ČMPS, Kladenská 48, 160 00 Praha 6.

PhDr. Eduard Urban, předseda sekce

Přihláška na kurs sekce klinické psychologie ČMPS, květen 1999

Jméno: _____

Adresa (PSČ): _____

Telefon, e-mail: _____

Pracovní zařazení: _____

Datum: _____ Podpis: _____

Sekce obecné a teoretické psychologie ČMPS

zve zájemce na přednášku s diskusí Mgr. Vladimíra Chrze, Dr.:

Je metafora efektivním prostředkem sdělování informace?

Přednáška se koná ve středu dne 16. června 1999 v 14.30 hod. v Psychologickém ústavu AV ČR, Praha 1, Husova 4, 2. p., místnost č. 214. Těšíme se na setkání.

PhDr. Miluše Sedláková
předsedkyně sekce

***

Sekce vývojové psychologie ČMPS

zve na následující akce:

~> **Nové poznatky vývojové psychologie - pracovní seminář**
v úterý 6. dubna 1999 ve 14.00 hod v kinosále filozofické fakulty MU v Brně, Arna Nováka 1.

PROGRAM:

Karel Plocek: Obligatorní učení

Josef Švancara: Teorie mysli - nova et vetera

Irena Sobotková: Identita dospívajících v pěstounské péči - specifické problémy

Petr Filo: Cirkadiánní variabilita výkonu a prožívání VŠ studentů a studentek

Štěpánka Polášková: Strukturně-genetické teorie religiozity

Jiří Dan: Trendy a perspektivy vývojové psychologie.

~> **Prezentace knihy prof. Dunovského - Sociální pediatrie, GRADA 1998** ve čtvrtek 29. dubna 1999 ve 16.00 hod v Zelené posluchárně č. 141, FF UK, Celetná 20, Praha 1.

Jednotlivá témata knihy prezentuje autor se spoluautory.

~> **Postavení dítěte v současné společnosti** - odborný seminář pod záštitou katedry psychologie, Sekce vývojové psychologie ČMPS a Asociace poradenských pracovníků ve školství v Modré posluchárně FF UK, Celetná 20, Praha 1, v úterý 25. května 1999, 10.00 - 14.00 hod.

Matějčkova cena autorům nejlepších diplomových prací z dětské psychologie za rok 1998

Mgr. Štefan Bartanusz: *Problematika dětského bilingvismu*

Mgr. Jaroslava Ševčíková: *Psychosociální situace zdravých sourozenců postižených dětí*

Mgr. Sylvie Rydvalová: *Sebepojetí dětí u adolescentů s tělesným postižením v závislosti na míře integrace*

Mgr. Markéta Elblová: *Psychologické aspekty procesu přijetí ortézy (korzetu) u skolioticky nemocných dětí a dospívajících*

Mgr. Tomáš Vašák: *Program pro práci se skupinou dětí s poruchami chování.*

Mezi těchto pět nejlepších bylo rozděleno 20.000 Kč.

PhDr. Lenka Šulová, CSc.
předsedkyně sekce

***

Sekce psychologie zdraví

zve své členy a všechny zájemce na **jarní víkendový seminář** v Priessnitzových léčebných lázních Jeseník ve dnech 14.-16. května 1999. Program začíná v pátek 14.5. po večeri v 19,30 a končí v neděli 16.5. před obědem.

Koordinátor semináře: prof. Jaro Křivohlavý

PROGRAM: na skladbě programu se budou podílet sami účastníci, domácí i zahraniční. Kromě pravidelných hostů ze Slovenska očekáváme opět Ritu a Johna McLeodovy z Kanady.

Příspěvky zaměříme na dvě hlavní témata:

- * Proč někteří jedinci (často již jako děti) zvládají těžkosti a zátěže svého života bez újmy na svém zdraví tělesném, duševním a morálním?
- * Jaké známe přístupy k otázkám péče o duševní zdraví a k jeho posilování (od dětství do stáří)? Které se osvědčují a které méně a proč.

NÁKLADY POBYTU: Ubytování ve 2lůžkových pokojích v lázeňském domě Priessnitz (cena za 2/2 na 1 noc je cca 200 Kč). Stravování je v LD Priessnitz, 3x denně jídlo za 180 - 200 Kč. Způsob platby za ubytování a stravování: na místě v hotovosti proti vystavení dokladů.
Účastnický poplatek: 100 Kč.

DOPRAVA: Z Prahy a Brna jedou do stanice Jeseník přímé rychlíky. Z Brna také přímá autobusová linka. Z Jeseníku do lázní Jeseník je možné se dostat městskou dopravou (jen do 17 hod), taxíkem nebo pěšky.

Uzávěrka přihlášek: **15. dubna 1999**. Jste-li rozhodnutí již dnes, pošlete přihlášku co nejdříve. Bude bráno v úvahu pořadí, ve kterém přihláška bude doručena na adresu: PhDr. Miluše Havlínová, Státní zdravotní ústav, Šrobárova 48, 100 42 Praha 10.

DRUHÁ INFORMACE: pokud se přihlásíte, můžete počítat s termínem semináře napevno. Nicméně pro omezený počet míst (max.50) každému přihlášenému účastníkovi ještě potvrdíme písemně příjem přihlášky, zařazení a sdělíme případné další informace. Tuto druhou informaci čkejte včas, avšak ne dříve než týden předem.

Těšíme se na vaše přihlášky a na shledání

výbor sekce psychologie zdraví

P r i h l á š k a na víkendový seminář PZ 14.- 16. 5. 1999

Jméno a příjmení (čitelně): _____

Adresa pro korespondenci (PSC): _____

Téma a forma mého příspěvku: _____

Témata, která si přeji, aby se probírala: _____

Mám zájem o stravování - zakroužkujte:

pátek: _____ večeře ANO NE

sobota: snídaně ANO NE oběd ANO NE večeře ANO NE

neděle: snídaně ANO NE oběd ANO NE —

Mám zájem o ubytování - zakroužkujte:

Z pátku na sobotu ANO NE ze soboty na neděli ANO NE

Datum: _____ Podpis: _____

Pracovní skupina pro neuropsychologii ČMPS
spolu s IPVZ Praha pořádá ve dnech 27. - 28. dubna 1999
kurs "Neuropsychologické minimum pro klinické psychology".

Přednáší dr. Hannah Laing, C. Psychol. AFBPsS, Dept. of Neuropsychology. St. Thomas' Hospital, London, England. Kurs bude v českém jazyce a zahrnuje také prezentaci videozáznamu českých neuropsychologických pacientů a klientů.

Koná se na koleji IPVZ, Budějovická 15, 145 00 Praha 4. Přihlášky tamtéž nebo na tel. 02/61092456, fax 02/421496, e-mail: prihlasky@ipvz.cz.

***

Pracovní skupina pro neuropsychologii ČMPS

si Vás dovoluje pozvat na **34. pracovní seminář neuropsychologů**
25. 3. 1999, 14.00 hod.

RNDr. Mgr. Karel Červinka (Psychiatrická léčebna Kosmonosy):

Poznátky o mechanismech vědomí.

***

35. pracovní seminář neuropsychologů

3.6. 27. 5. 1999, 14.00 hod.

MUDr. Vojmír Matěcha, Vojenský rehabilitační ústav, Slapy n. Vlt.:

Význam zobrazovacích neuropsychologických metod pro neuropsychologii.

Semináře se konají ve Fakultní Thomayerově nemocnici, Praze 4-Krč, posluchárna neurologické kliniky IPVZ FTN (pavilon B2 - suterén). Spojení: metro C Kačerov, bus FTN.

Na Vaši účast se těší

PhDr. Petr Kulišťák, ved. pracovní skupiny

***

Pracovní skupina pro teorii a praxi
psychodiagnostických projektivních technik

se sejde 17. března, 21. dubna a 19. května 1999, vždy 16 - 18 hod. v budově Kanceláře AV ČR, Národní 3, Praha 1, II. patro, místn. č. 205.
Program: **Interpretace rorschachovského protokolu.**

PhDr. Eduard Urban, ved. pracovní skupiny

Pracovní skupina pro náboženskou psychologii
zve na cyklus setkání
Náboženská spiritualita pro 3. tisíciletí

Úterý 11. května 1999, 16 - 18 hod.

„Martin Buber a chasidská spiritualita“

Prof. Jan Heller, religionista.

Diskuse z pléna.

Místo: Kancelář AV ČR, Národní 3, Praha 1, II. patro, místn. č. 206.

Srdečně zveme zájemce o uvedené téma.

PhDr. Eduard Urban, ved. pracovní skupiny

Asociace klinických psychologů

Dne 12. 11. 1998 se z iniciativy presidia AKP uskutečnilo na půdě MPSV ČR jednání mezi zástupci presidia AKP PhDr. B. Čepickou, ředitelkou lékařského odboru ČSSZ MUDR. L. Bojičovou, ředitelem právního odboru OP VZP ČR MUDr. G. Vodičkou a ředitelkou odboru posudkové služby MPSV MUDr. Budilovou o úhradě psychologických vyšetření vyžádaných ČSSZ - Česká správa sociálního zabezpečení, tj. důchodové a nemocniční zabezpečení. Na základě výsledků z jednání platí:

ČSSZ hradí pouze ta psychologická vyšetření, která si ČSSZ vyžádala prostřednictvím speciálního formuláře, jehož součástí je jméno lékaře OSSZ/PSSZ/, který vyšetření požaduje, jeho podpis, razítko a datum objednání, vyslovení požadavku psychol. vyšetření a termínu vyhotovení "do ... dnů".

Zpráva o psychologickém vyšetření pro ČSSZ musí obsahovat všechny náležitosti psych. vyšetření (jako při účtování pro ZP), tj. jméno, RČ, bydliště pacienta, jméno lékaře, který si vyšetření vyžádal, datum požadavku. Účtování psych. vyšetření pro ČSSZ se řídí regulami Seznamu zdravotních výkonů s bodovými hodnotami a na zprávě z vyšetření musí být uvedena frekvence použitých kódů v každém vykazovaném dni (př: 37012) 6x : 1. 2. 99 2x, 4.2. 99 2x, 8. 2. 99 2x (zpracování).

Objednavateli zašleme zprávu z vyšetření a vyplněnou "přílohu k faktuře". Dle pokynů MZ a MPSV k postupu pro použití Seznamu zdravotních výkonů s bodovými hodnotami z 2. 8. 1997 platí: "Pro všechny potřeby důchodového a nemocenského pojištění, státní sociální podpory, sociální péče, zaměstnanosti a civilní služby se zdravotní výkony hodnotí počtem bodů uvedených u příslušných výkonů v příloze MZ č. 45/1997 Sb. ze dne 28. 2. 1997, kterou se vydává Seznam zdravotních výkonů s bodovými hodnotami. K bodové hodnotě zdrav. výkonu se přiřadí položka nepřímých nákladů - režie podle příslušné autorské odbornosti uvedené v Seznamu zdrav. výkonů s bod. hodnotami."

Hodnota bodu proplácená MPSV za 1 bod = 1 Kč (od 1. 1. 1999, pozn. do 31. 12. 1998 byla hodnota bodu propl. MPSV 0,75 Kč.).

V případě, že některá z poboček SSZ odmítne proplatit takto administrované psychol. vyšetření, je možné se s reklamací obrátit na ředitelku lékařského odboru MPSV MUDR. L. Bojičovou, Česká správa soc. zabezpečení, Křížová 25, 225 08 Praha 5. Reklamace musí obsahovat kopie všech dokumentů (žádost o vyšetření, zpráva z vyšetření, příloha k faktuře, dopis odmítající proplatit takto administrované vyšetření apod.).

• • •

Dne 26. 11. 1998 přijalo Dohodovací řízení pro přípravu Seznamu zdrav. výkonů po obtížných a složitých jednáních návrh zástupců presidia AKP PhDr. K. Koblice a PhDr. A. Paloušové na dělení komplex., cíl., kontrol. psychologického vyšetření u odborností 901 a 931 na vyšetření 1 a 2. Vyšetření 1 je hodnoceno indexem 3 a vykazuje ho klinický psycholog, který složil specializační zkoušku z klin. psychologie (atestace), má praxi kratší než 10 let a nemá doktorát PhDr. (tyto tři podmínky platí současně). Vyšetření 2 je hodnoceno indexem 5 a vykazuje ho klinický psycholog, který složil special. zkoušku z klin. psychologie (atestace), má praxi v oboru klin. psycholog delší než 10 let a má doktorát PhDr. Rovněž tyto tři podmínky platí současně.

Toto opatření zařazuje vyšetření u odborností 901 a 931 jako rovnocenné klinickým vyšetřením 1 a 2 (podmíněné atestací 1 a 2) ostatních lékařských odborností ve zdravotnictví.

Na tomto dohodovacím řízení byl rovněž přijat návrh shora uvedených zástupců AKP na zařazení nového výkonu tzv. psychodiagnostika s náročným psychoterapeutickým zásahem, který je hodnocen indexem 5 a může ho vykazovat klinický psycholog, který má specializační zkouš-

ku z klin. psychologie (atestace), praxi v oboru klinický psycholog delší než 10 let a funkční specializaci pro systematickou psychoterapii. Výkon bude plně hrazen 90 min 2x za den.

Tato ustanovení by mohla vejít v platnost (po dalších schvalovacích řízeních) s novým Seznamem zdrav. výkonů s bodovými hodnotami.

• • •

Úhrada práce v 1. pololetí 1999 byla na dohodovacích řízeních za účasti členů presidia AKP PhDr. A. Paloušové a PhDr. K. Koblice dohodnuta ve shodě s úhradou práce v posledním čtvrtletí 1998, tj. 1 bod = 1 Kč při 9 hod. práce v pracovním dni.

• • •

Na dohodovacích řízeních o Rámcové smlouvě byla po obtížných jednáních PhDr. K. Koblice a PhDr. A. Paloušové zařazena odbornost 901 a 931 mezi ambulantní specialisty.

• • •

Vzhledem k přípravě nového jednacího řádu dohodovacích řízení, v němž je velikost mandátu zástupců jednotlivých odborností určena počtem členů, které zastupuje, vyzýváme všechny klinické psychology **NEČLENY AKP** ke zplnomocnění zástupců oboru na DŘ. Text zplnomocnění

"*Já, . . . , zplnomocňuji zástupce AKP Čech, Moravy a Slezska, aby mě zastupoval na dohodovacích řízeních. Podpis, IČZ, adresa*" zašlete laskavě na adresu: PhDr. A. Paloušová, klinický psycholog, Malostranské nám. 24, 110 00 Praha 1.

Každý člen AKP je zastupován z pozice členství, nemusí tedy zplnomocnění zasílat.

• • •

PhDr. K. Humhal a PhDr. B. Čepická svolávají na **26. 3. 1999 ve 14 hod.** do VFN, Karlovo nám., Praha 2, posluchárna IV. interní kliniky **setkání klinických psychologů nestátních zdrav. zařízení.**

PROGRAM: ceník hrazených výkonů a jeho problémy, limitace pojištění, vyšetření ŘP a zbrojních pasů, právní otázky s přihlédnutím k formulaci smlouvy s ZP apod.

Kontakt: PhDr. K. Humhal, Psychoterapeutické středisko, Počernická 15, Praha 10, tel. 02/774753, fax 02/770295.

PhDr. Blanka Bouchalová

Asociace poradenských pracovníků ve školství pořádá 14.- 15. 9. 1999 na zámku v Liblicích

3. poradenské dny

PROGRAM:

14. 9. 1999

9.00 - 10.00 hod. - Presentace účastníků

10.00 - 12.00 hod. - Společný program:

Kariérní růst a další vzdělávání poradenských pracovníků
(referuje RNDr. Miroslav Bartošek a pracovníci IPPP ČR).

Od 14.00 hod. - Práce v sekcích:

1. SEKCE PhDr. Pavla Cimlerová: **Nové a alternativní diagnostické metody a netradiční užití běžných psychodiagnostických metod**

2. SEKCE PhDr. Václava Masáková: **Formy intervence v poradenství**
„*Vše, co považujete za intervenci, vše, co používáte při práci s klientem a nenazýváte diagnostikou.*“

3. SEKCE PhDr. Hana Prokešová: **Zajímavé kazuistiky**
„*Co by měli slyšet všichni (hlavně naši začínající kolegové), a kde je těžké rozhodnout, zda se jedná o diagnostiku či intervenci.*“

15. 9. 1999

9.00 - 12.00 hod. - Práce v sekcích - pokračování

12.00 - 12.30 hod. - **Zakončení 3. poradenských dnů**

ÚČASTNICKÝ POPLATEK 200 Kč pro členy APPŠ, 300 Kč pro ostatní účastníky. UBYTOVÁNÍ 200 až 300 Kč/lůžko, STRAVOVÁNÍ 310 Kč plná penze.

PŘIHLÁŠKY zasílejte do konce května 1999 na adresu: APPŠ - sekretariát, PPP pro Prahu 2, Jeruzalémská 12, 110 00 Praha 1.

Do přihlášky prosíme uvést: titul, jméno, příjmení, adresu pro korespondenci a telefon, formu účasti (v případě aktivní účasti uveďte název a stručnou anotaci svého příspěvku).

PhDr. Ivana Slavíková

Různá oznámení

Ve dnech 23.- 24. 4. 1999 se v Praze koná každoroční konference mezinárodní Společnosti pro logoterapii a existenciální analýzu se sídlem ve Vídni. Při této příležitosti navíc pořádá česká *Společnost pro logoterapii a existenciální analýzu* v pátek 23. 4. v 9.00 hodin **přednáškový den** s následujícím programem:

Doc. PhDr. Karel Balcar, CSc.: **Místo logoterapie a existenciální analýzy mezi terapeutickými směry**

MUDr. Dagmar Křížková: **Současný vývoj logoterapie a existenciální analýzy**

PhDr. Hana Petránková: **Základní motivace člověka z pohledu existenciální analýzy**

PhDr. Daria Netíková: **Užití osobní existenciální analýzy při práci s klientem (kazuistika)**

Mgr. Tomáš Vašák: **Výcvik smyslu, smysl výcviku.**

Přednášky proběhnou v Modré posluchárně FF UK, Celetná 20, Praha 1. Účastnický poplatek 100,- Kč se bude vybírat na místě.

***

Pražský psychoterapeutický institut a Psychoterapeutické středisko Břehová pořádají pro pracovníky tzv. pomáhajících profesí

39. balintovský weekend

zaměřený na psychologické porozumění terapeuticky významným aspektům **vztahu lékař - pacient**.

Termín: Pátek 9. 4. 1999, 16.00 - 20.00 hod., sobota 10. 4. 1999, 8.30 - 18.00 hod. v Břehové ul. 3, Praha 1. Skupiny povedou lektoři dr. Šimek, příp. dr. Koblic a dr. Bejstová. Cena za dvoudenní blok 650 Kč (při platbě do 19. 3. 99, později 800 Kč). Předem je možno dojednat nouzové přespání.

Několik volných míst je v **intenzivní balintovské skupině**, která pracuje pravidelně dva úterní večery v měsíci.

Přihlásit se, složenku a informace o obou programech získáte u dr. Bejstové, tel. 02/2324027, Psychoter. středisko, Břehová 3, 110 00 Praha 1.

Doc. MUDr. Jaroslav Skála, CSc.

PhDr. Karel Koblic

Dětská psychiatrická klinika FN Motol

zve na **pravidelné semináře**, které se konají ve stážovně DPK v pavilonu T. Telefon 02/2443 3400-1.

25. 3. 99 v 13.00 hod.

Mgr. K. Thořová: **Terapeutické přístupy u dětí s autismem**

15. 4. 99 v 13.00 hod.

PhDr. M. Stejskalová: **Muzikoterapie a její užití v praxi**

29. 4. 99 v 13.00 hod.

MUDr. S. Břichcín: **Poruchy sexuální preference ve vztahu k dětským obětem**

13. 5. 99 v 13.00 hod.

MUDr. J. Špitz, PhDr. Š. Gjuríčová: **Minority ve společnosti a terapeutické praxi**

27. 5. 99 v 13.00 hod.

PhDr. B. Bechyňová: **Využití katathymně imaginativního přístupu v psychoterapii**

10. 6. 99 v 13.00 hod.

PhDr. M. Rokyťová: **Logoterapie a existenciální analýza.**

PhDr. Markéta Rokyťová

***

Studio Citadela - otevřený výtvarný a arteterapeutický atelier nabízí prostor pro výtvarnou hru, sebehledání a sebevyjádření.

K dispozici je deset míst ve výtvarném atelieru, keramická a grafická dílna, výtvarný materiál, výtvarník a terapeut. Otevřeno po-pá, 13.00 - 16.30 hod.

Ve spolupráci s *Českou arteterapeutickou asociací* pořádá semináře z oblasti arteterapie a artefletiky.

20. - 21. 3. 1999

Supervizní seminář pro praktikující arteterapeuty

10. - 11. 4. 1999 - **Zrcadlení a ozvěny** (tematické improvizace a etudy)

14. - 15. 5. 1999 - **Prožitek akce, jednání jako cesta do světa literatury**

18. - 20. 6. 1999 - **Tvar a kámen**

Další informace: *Studio Citadela*, Klimentská 16, Praha 1, tel. 2310737.

Vzdělávací institut aplikované psychologie (Pražská psychoterapeutická fakulta) pořádá sebezkušenostní semináře:

19. - 21. 3. 99 Terapie zaměřená na tělo (Dr. E. Weidenfeld)
9.- 11. 4. 99 Sociální fobie a kognitivně-behaviorální terapie (Mgr. K. Durecová) → p. 67102561 Ruska, LF by 2 24320053
9.- 11. 4. 99 Tragická triáda logoterapie (PhDr. K. Balcar)
9.- 11. 4. 99 Podoby lidské sexuality (PhDr. J. Kožnar)
16.- 17. 4. 99 Daseinsanalytický výklad snů - využití v praxi (PhDr. Ol. Čálek)
29.- 30. 4. 99 Co bychom měli vědět o sobě a našich dětech, ještě než se narodí (PhDr. J. Růžička)
30. 4. - 2. 5. 99 Úvod do neverbální komunikace a neverbálních technik (PhDr. V. Čermáková)
14.- 16. 5. 99 Kognitivně-behaviorální terapie obsedantních poruch (MUDr. I. Ondráčková)
21. - 22. 5. 99 Transakční analýza (MUDr. R. Honzák)
21. - 23. 5. 99 Hraniční osobnost a kognitivně-behaviorální terapie (Mgr. K. Durecová)
4.- 6. 6. 99 Logoterapeutická supervize (PhDr. K. Balcar)
4.- 6. 6. 99 Komunikace a komunikační dovednosti (PhDr. V. Masáková)

Cena semináře je 1.000 - 1.800 Kč, studenti 800 - 1.500 Kč.

• Ve dnech 3.- 5. 6. 1999 pořádá VIAP (Pražská psychoterapeutická fakulta) seminář **Skupinová psychoterapie - vybraná témata**, který povede PhDr. Jiří Růžička. Seminář zahrnuje tři obvykle oddělené aspekty. V části zážitkové účastníci sami vstupují do psychoterapeutických situací, v části diskusní společně uvažují o proběhlé situaci a v části teoretické srovnávají danou zkušenost s přístupy, teoriemi a pojmovými systémy obecně.

• VIAP pořádá 5letý **výcvik v dynamické skupinové psychoterapii a v existenciálně fenomenologické skupinové psychoterapii**, garanti výcviku PhDr. Jiří Růžička, Doc. PhDr. Jan Kožnar (příhlášky do tří týdnů).

• Dále pořádá 2letý **výcvik v aktivní imaginaci**, který povede Dr. Middelkop, který je členem holandské jungiánské společnosti a autorem řady prací. Účastníci dostanou osvědčení o absolvování 100 hodin výcviku v metodě aktivní imaginace. Podmínkou účasti je ukončený nebo

probíhající psychoterapeutický výcvik (příhlášky do tří týdnů).

• VIAP nabízí pro zájemce, kteří jsou v psychoterapeutickém výcviku nebo ho absolvovali, **supervizi** skupinové a individuální psychoterapie u kvalitních supervizorů.

Příhlášky a bližší informace písemně na adrese: VIAP, s.r.o., Hekrova 805, Praha 4, 140 00 nebo na tel. 02/87 86 34 pouze ve čtvrtek 9 - 12.00 hod. (PhDr. Hana Drábková).

***

V pondělí 10. 5. 1999 ve 14.00 - 16.30 hod. se koná v Lékařském domě, Sokolská 31, Praha 2 vědecká schůze *Společnosti pro psychoterapii a rodinnou terapii ČLS JEP* s názvem **Česká scéna skupinové psychoterapie** - diskusní panel představitelů různých směrů. Koordinuje PhDr. Jiří Růžička.

***

Psychiatrická klinika IPVZ

v Praze 8 - Bohnicích, pav. 27 nabízí pro klinické psychology:

21. - 23. 4. 1999 - Rorschach pro pokročilé

Cena odborné stáže je 200,-/den. Příhlášky prosím na adresu Kolej IPVZ, odd. organizace studia, Budějovická 15, 140 00 Praha 4, nebo osobně na tel. 02/8552937.

PhDr. N. Kubíčková

***

Ještě několik míst je volných v 5-letém sebezkušenostním výcviku v psychoterapii (**systém SUR**, MUDr. Jiří Krombholz, PhDr. Eduard Urban, PhDr. Jaroslav Šturma a spolupracovníci). Zájemci se mohou hlásit na adresu:

MUDr. J. Krombholz, Sanima, Kytlická 23/758, 190 00 Praha 9; Dr. J. Šturma, dr. E. Urban, DC Paprsek, Šestajovická 19, 198 00 Praha 9.

***

III. ročník výstavy **HANDICAP '99** pořádaný ve spolupráci se *Sdružením zdravotně postižených* proběhne jako součást výstavního bloku PRAGOMEDICA, PRAGOFARMA a PRAGOLABORA ve dnech 20.- 23. 4. 99 v Praze na Výstavišti.

Společnost ECHA (European Council for High Ability) - STaN (Společnost pro talent a nadání - česká odbočka) pořádá v kinosále Národního technického muzea v Praze na Letné, Kostelní 44, dne 4. června 1999 ve 14.00 hod. 37. pracovní den

Jak v Evropě a u nás spolupracují odborníci s rodiči nadaných dětí

(O malé konferenci ECHA v Bratislavě, květen 1999)

Pražský seminář je přístupný všem zájemcům, bližší informace o bratislavské konferenci na adrese: PhDr. E. Vondráková, GJM, Tererova 2135/17, 149 00 Praha 11, tel./fax 02/7941953, e-mail:echa@gjm.cz.

Předsedkyně:

PhDr. Eva Vondráková

Místopředseda:

Prof. PhDr. J. Švancara

***

VTS Fokus ve spolupráci s Centrem HERMÉS Praha pořádá

17. 5. 99, 10.00 - 18.00 hod. - **Muzikoterapeutický workshop**

Lektor MUDr. F. Matuška, cena 600 Kč, přihlášky do 3. 5. 99.

28.- 30. 5. 1999, 9.00 - 18.00, neděle do 14.00 hod.

Kurs asertivního jednání

Lektor MUDr. O. Kunertová, event. MUDr. F. Matuška, cena 1.800 Kč, přihlášky do 3. 5. 99.

11.- 12. 6. 99 - Psychoterapeutické techniky (workshop)

Lektoři MUDr. F. Matuška, MUDr. O. Kunertová, cena 1.200 Kč, přihlášky do 17. 5. 99.

Přihlášky v obálce s označením názvu akce zasílejte na adresu Centrum HERMÉS, Čermákova 10, 120 00 Praha 2 (zde se budou akce konat). Bližší informace na adrese Centra (tel. 02/22513024) nebo tel. lektorů 0603-223510, 0603-267514.

***

Ve dnech **16. - 19. září 1999** se uskuteční v Opočně VII. psychoanalytické sympozium, realizované *Institutem aplikované psychoanalýzy*.

Ubytování je zajištěno v hotelu Dialog (1 noc vč. snídaně cca 250 Kč).

Registrační poplatek je 300 Kč. Přihlášky zasílejte na adresu:

J. Soukupová, psychologické odd., Vítězné nám. 10, 160 00 Praha 6.

V přihlášce uveďte, zda požadujete ubytování v hotelu Dialog.

vztahu k sobe, tak i k hntovi z duvodu rasy, veku, rodu, narodnosti, potricke pristupnos-
ti, nabozenstvi, postaveni a jinych vnejsich faktorů.

4.6 K ostatním psychologům přistupuje v duchu zásad stavovské a profesionální kolegiality, s důvěrou a ochotou ke spolupráci. Neznevažuje jejich profesionální způsobilost.

4.7 Jestliže má psycholog odůvodněné podezření na neprofesionální přístup některého kolegy, je povinen jej na toto vhodné způsobem upozornit. Nedojde-li k nápravě, informuje radu ČMPS. Porušení Etického kodexu projednává etická komise.

5. Závaznost Etického kodexu psychologické činnosti

Jak uvedeno výše, je daný kodex závazný pro ČMPS, její členy a členky od okamžiku jeho přijetí podle stanov ČMPS; členové jsou povinni, aby se s kodexem neprodleně seznámili a podpisem se zavázali jej dodržovat.

Závaznost Etického kodexu psychologické činnosti

Seznámil/a jsem se s Etickým kodexem psychologické činnosti a svým podpisem stvrzuji svůj souhlas s obsahem a zavazuji se jej dodržovat.

Jméno.....Datum..... Podpis.....

(Zašlete na adresu ČMPS, Kladenská 48, 160 00 Praha 6)

Etický kodex ČMPS 1998

1. Preambule

Tento kodex je soubor pravidel, kterými by se měli od doby uvedení v platnost, tj. od r. 1999, řídit ČMPS a všichni její členové a členky. Vročení "1998" signalisuje v prvé řadě historické okolnosti, za kterých tento kodex vznikl. Je to doba nejen konce 2. a přechodu do 3. tisíciletí po Kristu, ale i doba, která byla označena jako konec novověku a jako první globální revoluce. Vyznačuje se zvláště pluralitou hodnocení, postojů a názorů. Aby bylo možno dosáhnout konsensu potřebného pro demokratické přijetí a schválení tohoto kodexu, bylo třeba jej koncipovat a formulovat střídmě, avšak tak, aby umožnil přijetí ČMPS, jejích členů a členek do příslušných evropských struktur.

Ψ Ψ Ψ

Etický kodex psychologické činnosti

Psycholog vykonává své povolání ve prospěch jednotlivce a společnosti, v duchu úcty k osobnosti člověka, k životu a zdraví. Své profesní činnosti chápe jako službu.

Psycholog má být nestranný, respektuje klienty a ve své činnosti dodržuje etické zásady. Je povinen chránit svou profesní nezávislost a profesionální objektivitu. Ve své činnosti má jako nejvyšší hodnotu mít na zřeteli zdraví a blaho klientů.

1. Způsobilst, zodpovědnost

Psycholog se musí snažit zajistit, udržet a rozvíjet svou profesionální kompetenci, která obsahuje i supervizi, uvědomovat si a zachovávat hranice vlastních kompetencí.

1.1 Má působit pouze v té oblasti svého oboru, pro který absolvoval příslušnou přípravu a získal kvalifikaci.

1.2 Má zachovávat takové postupy, které by neumožňovaly zavádějící interpretace jak jeho kvalifikace a dovedností, tak i postojů.

1.3 Pokud je požádán o psychologické služby, které neodpovídají jeho odborné kompetenci, odkáže na služby jiného kvalifikovaného pracovníka.

1.4 Musí zabezpečit, aby ti, kteří pracují pod jeho přímým vedením, dodržovali tytéž zásady - především aby rozpoznávali hranice své kompetence.

2.

2.1 Psycholog dodržuje zásadu práce s klienty za jejich souhlasu, pokud zákon výslovně nestanoví jinak, nebo s výjimkou neodkladných situací vyžadující řešení v zájmu klienta.

2.2 Profesní činnosti, vztahy a důsledky musí být vyjádřeny v jasné formě (dohodě, kontraktu; včetně dohody o případné odměně), z které musí být patrné, že uživatel profesních služeb s nimi souhlasí.

2.3 Při poskytování služby (pomoci, podpory) osobám, které nejsou schopny souhlasu, si vyžádá souhlas zákonného zástupce.

2.4 Psycholog nepoužije nepřiměřených, nerealistických, nadhodnocených příslibů své činnosti nebo jejích výsledků ani směrem ke klientovi, ani v rámci reklamy.

3. Psycholog musí (v souladu s právními normami a předpisy) zajistit ochranu všech informací, které získal v souvislosti s profesní činností.

3.1 Zachovává v souladu se zákonem povinnou mlčenlivost o věcech, o kterých se dozvěděl při výkonu svého povolání.

3.2 Jakékoli informace o klientovi smí poskytnout jiným odborníkům - včetně psychologů - pouze se souhlasem klienta.

3.3 Pokud použije získané informace (např. ke studijním, vědeckým aj.) účelům, vždy garantuje anonymitu osobních údajů.

3.4 Psycholog dbá na to, aby jím vedení a jemu podřízení kolegové respektovali potřebu důvěrnosti ve vztahu k získaným informacím.

4. Psycholog se chová a vystupuje tak, aby nepoškodil zájmy svých klientů a nenarušil důvěru veřejnosti k psychologické profesi.

4.1 Nevykonává odbornou činnost, pokud jeho fyzický či psychický stav může negativně ovlivnit jeho schopnosti profesionálního přístupu.

4.2 Nesmí zneužít vztahu důvěry nebo závislosti, který může vzniknout v psychologické profesionální praxi.

4.3 Nesmí využít profesního vztahu k dalším osobním, náboženským, politickým či jiným ideologickým zájmům.

4.4 Je povinen zajistit psychologické testy, psychodiagnostické pomůcky a záznamy z vyšetření tak, aby k nim neměl přístup nikdo bez příslušného vzdělání a nemohl je používat.

4.5 Nesmí připustit ovlivnění své profesionální odpovědnosti a standardů praxe jak ve

pořádá mezinárodní konferenci k 60. výročí úmrtí S. Freuda, která se bude konat ve dnech 10.- 11. listopadu 1999 v Ostravě.

S. Freud - poselství a inspirace

Konference, která navazuje na psychoanalytický seminář konaný v roce 1996, je přípravou na prestižní mezinárodní sympozium v roce 2006. V programu vystoupí významní domácí i zahraniční odborníci z oblasti psychologie, filosofie, historie, výtvarného umění, literatury a dalších vědních oblastí, aby si připomněli význam a dosah díla tohoto geniálního myslitele.

Příhlášku a další podrobné informace obdrží zájemci o účast na adrese Filozofická fakulta OU, p. E. Mikešová, Reální 5, 702 00 Ostrava 1.

***

Z nabídky akcí *University Palackého v Olomouci* jsme pro Vás vybrali:

21. 4. 99 - **Deprese v neurologii**

Seminář se koná na Neurologické klinice LF UP.

8. 9. 99 - **Doc. PhDr. Cyril Stejskal, 31. 12. 1890 - 10. 9. 1969**

Seminář se koná ve Vlastivědném muzeu Olomouc.

21. - 22. 10. 99 - **Multikulturní výchova v období globalizace**

Mezinárodní konference se koná na Pedagogické fakultě UP.

3. 11. 99 - **Prof. PhDr. J. L. Fischer, 105. výročí narození**

Seminář se koná ve Vlastivědném muzeu Olomouc.

***

II. Workshop Large Group (analytická práce ve velké skupině)

Ve dnech 19.- 21. března 1999 proběhne, na níže uvedené adrese 10 skupinových setkání 20-30 lidí po 90 minutách. Skupina vznikne v pátek od 15 hod. a zanikne v neděli ve 12 hod. Skupina představuje sociální laboratoř, v níž je studováno **kolektivní nevědomí**. Ve velké skupině se **neřeší individuální problémy**, ale lidé se učí poznávat skrze konkrétní vztahy a situace působení primitivních kolektivně nevědomých sil. Neprovádí se žádné cvičení či jiné manipulační techniky, lidé sedí v kruhu a hledají společnou řeč.

Smyslem tohoto setkání je porozumění transpersonálnímu nevědomí:

- archetypální rovině skupinových procesů uložených v kolektivním nevědomí
- kultivace primitivních pudových sil kolektivu a jejich transformace ve skupinový dialog
- rozvíjení "neosobního" přátelství a překonávání sektářství, etnocentrismu, xenofobie...

Workshop je určen všem zájemcům, kteří nejsou akutně vážně psychicky nemocní a léčeni. Práce ve velké skupině je náročná, ale zároveň obohacující. V relativně krátkém čase dochází skrze jednotlivce k hlubokému průniku do kolektivního nevědomí.

Cena workshopu 700 Kč, vzhledem k termínu se prosím hlašte ihned, zájemce je do skupiny zařazen až po svolavatelem potvrzené přihlášce a úhrady workshopu. Nocleh ve vl. spacáku (spíše výjimečně) 50 Kč/noc, ubytovnu či hotel si zajistí každý sám, v potvrzení přijaté přihlášky budou poskytnuty kontaktní adresy. V přihlášce prosím uveďte jméno, příjmení, titul, věk, vzdělání, současné prac. zaměření a kontaktní adresu (tel.). Místo konání: Psychoterapeutická ordinace, nám. J. Nerudy 614. Ostrava 4-Poruba, tel. 069/693 2659, e-mail: Milena.Grygarova@os.ds.mfr.cz.

PhDr. Ladislav Grygar, svolavatel

***

Institut pro systemickou zkušenost

otevřít 6. května 1999 další **tříletý výcvik v systemickém přístupu** ke klientům, pomáhání a vlastní profesionální roli. Výcvik je určen zejména pro psychology, lékaře, pedagogy, sociální pracovníky...

Struktura výcviku:

Celkem 400 hodin výuky - 18 setkání, cca jednou za 6 týdnů.

Počet účastníků: 20 - 25

Termín zahájení: 6. května 1999 v 9 hodin

Další setkání: 17-18/6, 26-27/8, 7-8/10, 18-19/11, ...

Místo konání: ISZ, Hlavní 60, Praha 4.

Cena a podmínky pro přijetí

Cena: 70 Kč/hod., tzn. 1.600 Kč za jedno setkání

Na základě písemné přihlášky obdrží uchazeč/ka návrh smlouvy obsahující podrobné informace o výcviku a podmínkách jeho absolvování.

Podmínkou přijetí je podepsaná smlouva, zasláná společně s avízem platby na adresu ISZ, a to nejpozději do 20. 4. 1999.

Certifikát o absolvování výcviku

Absolventi výcviku obdrží Certifikát, jehož příloha obsahuje úhrnný popis absolvovaného programu. Účastníci výcviku mají možnost pokračovat v dalším supervizním vzdělávání (min. 100 hodin).

Veškeré další informace: ISZ, Hlavní 60, 141 00 Praha 4,

tel: 02 / 766 234, fax: 02 / 472 83 88, e-mail: isz@comp.cz, www.isz.cz.

***

Představujeme...

Centrum zdravého vývoje malých dětí a rodiny (Krškova 807, ZZ - Barrandov, Praha 5) uspořádalo od listopadu 1998 již čtyři odborné semináře s názvem "**Chování dětí od narození do 3 měsíců života: jejich neuromotorický a psychický vývoj**". Odborníci z Ústavu péče pro matku a dítě v Praze-Podolí (PhDr. Jaroslava Dittrichová, CSc., MUDr. Eva Procházková, PhDr. Daniela Sobotková) tak poskytli své bohaté zkušenosti zájemcům o problematiku dětí nejranějšího věku. O semináře byl velký zájem, Centrum by se proto v budoucnu mohlo stát místem, kde se budou konat odborné akce nabízející nové poznatky v této oblasti. Připravuje se seminář s problematikou nedonošených dětí, uvažuje se o kursu pro získání vědomostí a dovedností pro práci s nejmenšími dětmi aj. Další aktivity Centra najdete na internetové adrese <http://zdravyvyvoj/fd.cz>. Bližší informace můžete žádat na tel./zázn. 02/581 2812, e-mail: d0st@yahoo.com.

***

V listopadu 1998 zahájilo svou činnost *Centrum pro rodinu a kariéru - A & A* (Na Bělidle 32, 150 00 Praha 5, tel. 02/57316691 nebo 0602-349848). Jeho zakladatelé vyšli z ideje Petra Sengeho, otce myšlenky tzv. učící se organizace, že nastává doba, kdy se stále více budou stírat hranice mezi rodinou a prací. V praxi to znamená, že jiný než *systemový přístup* k řešení aktuálních problémů v některé z těchto oblastí není dost efektivní.

Centrum zahájilo svou činnost klubovým večerem (Solo-Club) na téma *Rodina podnikatele a manažera - kotva nebo závaží?* a touto informací si dovolujeme pozvat k účasti nebo aktivní spolupráci všechny aktuální i potencionální zájemce o naše další aktivity.

Centrum nabízí pestrou paletu služeb z oblasti individuální a především *organizační psychologie*. Zůstává kupř. stále jediným pracovištěm, které se systematicky věnuje tzv. **moderační metodě**, jakožto nové formě komunikace a skupinového řešení problémů. (Termíny našich výcvikových kurzů vám na požádání rádi zašleme!)

K dalším aktivitám centra patří organizace setkání, kurzy a cvičení, kupř.:

- **Aktivní tělo + klidná mysl** (relaxační a rekondiční programy, cvičení ve skupině, kurzy snižování nadváhy, individuální trénink mentálního výkonu pomocí metody tzv. biofeedbacku, atp.)
- **Budování sehraného týmu** (Teambuilding) - společné aktivity pracovních kolektivů mimo pracoviště (cvičení, malování, povídání...)
- **Workshop jako nová forma komunikace a práce** - co to znamená? (Praktické ukázky a organizace workshopů na aktuální téma).

Podrobnější informace o jednotlivých projektech, programech klubu, příp. informace o možnosti získání klubové karty, která Vám přinese i některé další výhody, můžete získat také při osobní návštěvě centra.

PhDr. Pavel Beňo, beno@mtc.cz

***

Organizace spojených národů

vyhlásila rok 1999 jako **Mezinárodní rok seniorů** na svém zasedání 1. 10. 1998 pod heslem *"Ke společnosti pro každý věk"*. Naše planeta na přelomu roků 1998 - 1999 dosáhla vyššího počtu obyvatel jak 6 miliard a zvláště pak v postindustriálních zemích roste počet seniorů, kteří se podle hledisek demografických, zdravotnických, statistických aj. počítají od 65 let věku výše. Demografický přírůstek se stále zvyšuje, 6 miliardy dosáhlo lidstvo již po dvanácti letech 1987 - 1998. Od počátku lidstva až do roku 1927 bylo třeba víc než 10 000 generací, aby lidstvo dosáhlo počtu 2 miliard. Je to burcuující fakt nejen ekonomický a sociální, ale též sociálně psychologický, gerontopsychologický. Odhaduje se, že v r. 2025 se úhrnný počet seniorů na planetě celkově zvýší na více jak 1 miliardu 200 milionů z více jak snad už 7 miliard. Ve třetím světě je tento trend obdobný. V některých postindustriálních zemích (SRN, Francie aj.) je tento trend mimořádně dramatický a dosáhne i přes 70 % z celkového počtu obyvatel. Postupně se otáčí strom života, tj. stárnoucích a starých

lidí bude ve velké části světa více než mladých, generace tzv. produktivního věku, která vydělává na seniorskou populaci. Tento význam má slovní spojení "demografická revoluce". Jakmile se počet seniorů točí okolo 14 %, potom se stává sociálně, demograficky a ekonomicky kritickým. Z výše uvedeného je patrné, že stárnutí a stáří samo si "vynutilo" svojí rostoucí početností, že již r. 1982 OSN uvažovala o vyhlášení roku seniorů, ale nestalo se tak. Namísto toho se pod patronací OSN konalo ve Vídni zlomové světové zasedání o stárnutí a stáří, které vyhlásilo komplexní i dílčí programy sociální, osvětové, zdravotnické aj., které se začaly uskutečňovat i v tehdejší Československu.

Člověk si může jen povzdechnout na časy antického Řecka, kde měli zvláště starci (byli vzácní jako Nestor v Homérově Iliadě) výsadní postavení a byly z nich voleni tzv. gerusie (členem byl např. Sofoklés), poradní sbory vládců. Byli voleni doživotně a připravovali návrhy jednání pro sněmy, rozhodovali o trestu smrti atd. Dnes by takové gerusie musely být v řadě českých lokalit. Zde jsou nejen názvoslovné kořeny geriatricie, gerontologie, a k nim náležejících naukách gerontopsychologie, gerontosociologie, gerontopedagogika atd. Ale, bohužel, ve stručnosti se nelze zabývat historií, jen na ni poukázat. Civilizace se ke starým lidem chovaly různě: v antické požívali staří úctu (senát odvozen od "senex" - starý, moudrý). Ale byly a jsou i takové, kde seniory, zvláště nemohoucí, zabíjejí.

Současný svět si hodlá seniorů vážit, i když někdy jen proklamativně. V České republice se blíží počet seniorů magickému číslu 14 %, kdy se vychyluje strom života ve prospěch stáří. A jestliže roste počet seniorů, roste i počet zdravotních poruch - v rámci klinické gerontopsychologie jsou to obávaná tři D : *dementia* (na 4. místě ve vyspělém světě v příčinách úmrtí), *deprese*, *delirium* aj. Česká gerontologická a geriatrická společnost ČLS JEP, Česká alzheimerovská společnost a další po jednání se státními orgány vyhlásily cíle pro rok 1999 i následující jako např.: nezávislost života seniorů, jejich nediskriminované uplatnění v životě společnosti, spravedlivý podíl na využití jejich zdrojů, důstojnost, vytvoření pozitivního obrazu stáří, koncepce zdravotní a sociální péče (velmi naléhavá otázka!), vzdělávání (univerzity III. věku aj.), kvalitu služeb pro seniory atd.

Pro nás několik, kteří pracujeme v této oblasti se tak stává znepokojující otázka, proč je nás tak málo? Proč mezi nás nepřijdou další kolegyně a kolegové, kteří se - pokud jim to bude dopřáno - dožijí seniorského věku? Psychologů bude velmi zapotřebí. Maně se mi při této příležitosti vtírají slova T. G. Masaryka z úvah o lidském stáří: „*Je dobře, že hledíme život člověka prodloužit, ale nad to jej máme zhodnotit.*“ (K. Čapek: *Hovory s TGM*, Fr. Borový-Čin, Praha 1938).

PhDr. Václav Smitka
Psychiatrická léčebna, Praha-Bohnice

Mezinárodní aktivity

Institut für Grenzgebiete der Psychologie
spolu s *katedrou psychologie FF UK v Praze* pořádají

1. pražské sympozium o hraničních oblastech psychologie,

kteří se koná dne 29. března 1999 na Filozofické fakultě, Celetná 20, Praha 1.

Tématické okruhy: *Historie a metodologie experimentálního zkoumání parapsychologických jevů; fyziologické koreláty změněných stavů vědomí.*

Přednášková část se koná v Modré posluchárně (č. 140) od 9 do 12 hod., diskusní část v Zelené posluchárně (č. 141) od 13 do 17 hod. Jednací jazyk je angličtina, vstup volný, sylaby přednášek pro účastníky zdarma.

***

3. mezinárodní kongres Společnosti pro terapii pevným objetím „Tělem i duší...“

se koná ve dnech 16.- 19. října 1999 v hotelu Krystal Praha, J. Mártího 2, Praha 6.

Pořadatelem je *Institut der Gessellschaft zur Förderung des Festhaltens als Lebensform und Therapie e.V.*, Českomoravská psychologická společnost, *Katedra psychologie FF UK a Společnost pro sociální pediatrii.*

RÁMCOVÝ PROGRAM:

Sobota 16. 10. 99, 15.00 hod. - Zahájení v aule Karolina

Dr. phil. Jirina Prekop: *Pevné objetí jako životní styl a terapie*

Prof. ThDr. Jan Heller: *Základní antropologické termíny u Hebrejců a Řeků*

P. Th. Lic. Jaroslav Brož: *Duše a tělo v Novém zákoně*

Neděle 17. 10. 99., 9.00 hod. - Přednášky v plénu, hotel Krystal

MUDr. Radkin Honzák: *Vztah duše a těla ve světle psychosomatiky*

Bert Hellinger: *Jak se láska vydaří*

✕ Philipp Nessling: *Tělesnost ve výchově*

Odpoledne od 14.00 hod. - workshopy ve skupinách

1. Bert Hellinger - Jiřina Prekopová: Stavění rodinných systémů

2. Philipp Nessling - Heide Wettig: Gestalttherapie (tvarová terapie) podle van Besems

3. Radkin Honzák: Psychosomatika a psychosomatické poruchy

4. Usmířovací terapie (podle zájmu českých a německých účastníků)

Pondělí 18. 10. 99., 9.00 hod. - Přednášky v plénu

Ute Heimesová: *Rehabilitace porodních zážitků*

Dr. med. Ingo Gerstenberg: *Manželská terapie*

MUDr. Marie Svatošová: *Doprovázení umírajících*

Odpoledne od 14.00 hod. - workshopy ve skupinách

1. Jiřina Prekopová: Prohloubení vědomostí o terapii pevným objetím

2. Ute Heimesová: Terapie perinatálního spojení pevným objetím

3. Dr. med. Ingo a Adelaide Gerstenbergovi: Pevné objetí v terapii manželského vztahu

4. MUDr. Marie Svatošová: Doprovázení umírajících

5. Dr. phil. Thomas von Stosch: Terapie pevným objetím při autismu

6. Sestra Mirjam Brüggemannová: Potřeba a možnosti pevného objetí v dětských domovech

7. Usmířovací terapie

Úterý 19. 10. 99., 9.00 hod. - Setkání v plénu

PhDr. Jaroslav Šturma: *Tělesnost jako součást osobní existence - důsledky pro přístup k osobám s postižením*

Panelová diskuse - *Důstojnost tělesnosti*

Jiřina Prekopová: Závěr.

Jednacími jazyky jsou němčina a čeština, simultánní tlumočení je zajištěno. Žádosti o informace a přihlášky na adrese: P. Lopatková, Agentura Carolina, Albertov 7/3a, 128 00 Praha 2, tel. 02/298223.

10. říjen - světový den duševního zdraví

World Federation for Mental Health oznamuje, že letošní již osmý Den duševního zdraví je chystán s tématem *Stárnutí a duševní zdraví*.

***

4. - 8. 7. 1999

2nd World Congress for psychotherapy: Myth-Dream-Reality, Vídeň, Rakousko. E-mail: wpc.office@psychotherapie.at.

19. - 22. 7. 1999

11th European Meeting of the Psychometric Society, Lüneburg, Německo. Kontakt: <http://www.ipn.uni-kiel.de/emps99>.

1. - 5. 9. 1999

IX European Conference on Developmental Psychology, Island of Spetses, Greece. Kontakt: e-mail: eurocdp9@dp.uoa.gr, <http://www.dp.uoa.gr/conferences/eurocdp9>.

23. - 28. 7. 2000

The XXVII International Congress of Psychology, Stockholm, Sweden. Kontakt: E-mail: icp2000@stocon.se, <http://www.icp2000.se>.

18. - 20. 7. 2000

2nd International Congress on Licensure, Certification and Credentialing of Psychologists,

Oslo, Norsko. Kontakt: e-mail: nfpfpost@psykol.no.

Osobní sdělení

Dne 29. listopadu 1998, na první neděli adventní, nás ve věku 49 let náhle opustil filosof a psycholog, bývalý mluvčí Charty 77, PhDr. Bohumír Janát, vědecký pracovník Psychologického ústavu Akademie věd v Praze. Pocházel z jihočeského Tábora a tento kraj pro něj zůstal domovem. V letech 1968-1973 studoval, mj. u prof. J. Patočky a prof. V. Tardyho, filosofii a psychologii na FF UK v Praze. V září 1975 nastoupil do vědecké aspirantury v tehdejší Psychologickém ústavu ČSAV. Po podpisu Charty 77 byl propuštěn, pracoval v dělnických profesích, zároveň však psal a publikoval filosofické studie v zahraničí.

Na počátku roku 1990 byl rehabilitován a vrátil se do Psychologického ústavu. Jeho práce z pomezí filosofie a psychologie (kde ho v posledních

letech inspiroval zejména V. E. Frankl) najdeme nejen v Československé psychologii, ale i v Listech a v řadě dalších periodik. Publikoval i v zahraničních a domácích sbornících. Z jeho posledních témat je třeba upozornit na Fausta jako archetyp evropské kultury a civilizace. Jako křesťan tělem i duší byl advokátem transcendence a důrazně hájil v tomto světě hodnoty, které tento svět přesahují. Ve studii o vztahu horizontály a vertikály krize napsal, že "z každého bodu vede bezpočet horizontálních cest, vertikální však pouze jedna". Tuto cestu nám, kteří jsme ho znali, stále připomínal. A bude nám ji připomínat, kdykoli si na Bohumíra vzpomeneme. Nezapomínejme na něj a na ni v naší každodennosti!

(kolegové)

Zpráva o činnosti ČMPS za rok 1998

Organizační činnost

Českomoravská psychologická společnost měla v r. 1998 1067 individuálních a 2 kolektivní členy. Rada se sešla během roku celkem 6x.

- V popředí práce rady byla příprava a realizace tradičních Psychologických dnů v Olomouci 10. - 12. září 1998 s tématickým názvem "Psychologie pro 3. tisíciletí". Jednání proběhla v 11 různých sekcích, přítomno bylo 190 účastníků včetně několika zahraničních. Podrobnější zpráva byla otištěna ve Zpravodaji č. 35/1998 a v Žurnálu UP 3/1998.
- Rada se zabývala prací na textu návrhu zákona o psychologické činnosti a psychologické komoře a Etickým kodexem. Konečnou podobu Etického kodexu schválila na svém jednání 10. 12. 1998.
- Rada vyslovila souhlas s uzavřením smlouvy mezi ČMPS a firmou Horkel Elektronik Test o spolupráci na projektu elektronické verze adresáře psychologů ČR.
- Rada schválila revizní komisi ve složení Mgr. Alice Stuchlíková a dr. Josef Lízner. Revize hospodaření za rok 1996 a 1997 proběhla 27. 5. 98, zpráva byla k nahlédnutí na Psych. dnech v Olomouci. Revizní komise neshledala ve vedení agendy žádné nedostatky.
- Rada s ohledem na rostoucí náklady na činnost ČMPS odhlasovala zvýšení ročního členského příspěvku na 250,-Kč, zápisné pro nové členy a členský příspěvek důchodců a studentů zůstává na 50,-Kč.

- Rada 21. 1. 98 kooptovala jako svou členku PhDr. Janu Procházkovou místo Mgr. Vojtěcha Černého. Jednání rady se též zúčastňovala PhDr. Blanka Šestáková jako předsedkyně Západočeské pobočky a delegátka v Unii, pravidelně byli zváni zástupci kolektivních členů, tj. poboček Asociace klin. psychologů a Asociace poradenských psychologů se sídlem v Brně.
- ČMPS byla spolupořadatelem symposia "Mihajlo Rostohar (1878 - 1966) v tradici celostní a experimentální psychologie" v Brně 23. 10 98 a zaštitila odborné semináře Centra zdravého vývoje malých dětí a rodiny (podzim 98).

Vzdělávací činnost

V r. 1998 aktivně pracovalo 5 sekcí, 4 pracovní skupiny a Západočeská pobočka ČMPS.

Sekce teoretické a obecné psychologie (předsedkyně PhDr. Miluše Sedláková) uspořádala 4 přednášky:

- 4. 3. 98 - PhDr. Pavel Uhlář: *Psychologie v USA - dílčí zkušenosti z pracovního pobytu*
- 1. 4. 98 - F. Smolík: *Osvojování mateřského jazyka*
- 20. 5. 98 - PhDr. V. Kebza, PhDr. I. Šolcová: *Burn out syndrom*
- 17. 6. 98 - PhDr. B. Janát: *Spirituální psychologie H. J. M. Nouwena.*

Sekce klinické psychologie (předseda PhDr. Eduard Urban) se podílela na uspořádání pěti klinicko-psychologických dnů (94. - 98. KPD).

- 12. 1. 98 - *Perinatologie a výzkum vývoje dítěte v raném věku v ÚPMD.* (koord. Dr. D. Sobotková, dr. J. Dittrichová)
- 9. 3. 98 - *Neuropsychologie - zkušenosti a aplikace* (koord. Mgr. M. Preiss)
- 11. 5. 98 - *Pět "P" pro zdraví dětí a mládeže: poznání, prevence, podpora, posilování, programy.* (koord. prof. MUDr. K. Provazník)
- 12. 10. 98 - *Transakční analýza v diagnostice, terapii a supervizi* (koord. dr. J. Libra)
- 14. 12. 98 - *Svoboda a zodpovědnost II.* (koord. doc. PhDr. Srnec, CSc.)

Sekce vývojové psychologie (předseda PhDr. Jiří Dan) uspořádala 2. 4. 98 ve spolupráci s PsÚ MU v Brně celodenní odborný seminář *Nové poznatky vývojové psychologie a jejich aplikace v odborné praxi.*

Sekce psychologie zdraví (předseda prof. PhDr. Jaro Křivohlavý) uspořádala 22. - 24. 5. 98 v Jeseníku tradiční seminář o různých aspektech a problémech psychologie zdraví. Debatní večer byl věnován otázkám ustanovení oboru psychologie zdraví jako samostatné psychologické disciplíny a její institucionalizace u nás.

Sekce pedagogické psychologie (PhDr. Isabella Pavelková, CSc.) spolu s PedF UK v Praze připravila 2 semináře:

- 19. 3. 98 - *Mezinárodní výzkum matematického a přírodovědného vzdělávání* (Dr. J. Straková)
- 23. 4. 98 - *Lingvistické výzkumy vývoje dětské řeči* (Mgr. R. Prouzová).

Západočeská pobočka (předsedkyně PhDr. Blanka Šestáková) uspořádala ve spolupráci s PedF ZČU 2 semináře se sociálně psychologickou tematikou (duben, červen), vedly je doc. PhDr. S. Hermochová a PhDr. V. Junková. V červnu též proběhlo setkání předsedů regionálních poboček psychol. asociací vč. ČMPS.

Pracovní skupina pro neuropsychologii (vedoucí PhDr. Petr Kulišťák) uskutečnila 4 pracovní semináře:

- 24. 2. 98 - *Psychometrické metody k testování kognitivního úbytku* (doc. MUDr. M. Vojtěchovský)
- 26. 5. 98 - *Neuropsychologická rehabilitace v ambulanci klinického psychologa* (Mgr. L. Troníček)
- 22. 10. 98 - *Nové přístupy k léčbě bolesti v Anglii* (Mgr. J. Březáková)
- 10. 12. 98 - *Novější poznatky neuropsychologické diagnostiky* (Mgr. A. Březáková)

Pracovní skupina pro náboženskou psychologii (vedoucí PhDr. Eduard Urban) uspořádala 5 seminářů.

- 13. 1. 98 - *Aktuální směry v náboženské spiritualitě*
- 10. 3. 98 - *Psychoterapie a náboženství* (doc. PhDr. K. Balcar), *Psychoanalýza a křesťanství očima "katolika a psychoanalytika" Alberta Görrese* (PhDr. E. Urban)
- 12. 5. 98 - *"Akathistos" - Psychologická mariologie*
- 13. 10. 98 - *Psychologické aspekty celibátu u mužů* (Mgr. Ing. M. Neumann)
- 15. 12. 98 - *Zdravotní stres a náboženská psychologie* (MUDr. A. Slabý).

Pracovní skupina pro projektivní techniky (vedoucí PhDr. Eduard Urban) se sešla 14. 10., 11. 11. a 9. 12. 98.

Pracovní skupina pro psychologii (vedoucí PhDr. Zdena Chovancová) se sešla 29. 5. 98 při příležitosti XXII. brněnských onkologických dnů a XII. konference SZP.

Zahraníční styky

Na Psychologických dnech v září v Olomouci jsme tentokrát kromě hojně aktivní účasti slovenských kolegů přivítali 6 zahraničních účastníků konference.

Novými členy ČMPS se stali dva zahraniční psychologové, dr. Stephen Jones z Bristolu (Anglie) a dr. Gagindra Persaud z Kingstonu (Jamaica). K r. 1998 máme tedy 18 členů v cizině.

Sekce vývojové psychologie spolu s katedrou psychologie FF UK zajistila v dubnu pobyt kolegů z katedry psychologie univerzity v Toulouse (Francie), kteří zde uspořádali 2 odborné semináře.

Projekty

V r. 1998 ČMPS zajišťovala 2 projekty.

Projekt "INFORMAČNÍ A PORADENSKÝ SERVIS" zajišťoval především vydávání Čtvrtl. zpravodaje, který vycházel vždy v počtu 1700 výtisků a byl zasílán českým i zahraničním psychologům a některým dalším institucím.

Projekt "ZAJIŠTĚNÍ VĚDECKÉ ČINNOSTI ČMPS" podporoval odborné akce sekcí a pracovních skupin v roce 1998 a zahraniční styky ČMPS. V rámci tohoto projektu také proběhly Psychologické dny 1998 v Olomouci a série seminářů prac. skupiny pro náboženskou psychologii s názvem "Náboženská psychologie v rozvoji jedince a občanské společnosti", která byla částečně financována z grantu uděleného Ministerstvem kultury ČR.

20. ledna 1999

PhDr. Zdeněk Kučák
vědecký tajemník ČMPS

Odborná literatura

Zdeňka Chovancová, Jana Vašková: DIAGNÓZA NÁDOR A CO DÁL (Průvodce životem nemocného rakovinou) (Grada 1998, 104 stran, 78 Kč)

Kniha je členěna do dvou částí - v první se autorky zaměřují na životní situaci onkologicky nemocného a psychologické strategie jejího zvládnutí. Ve druhém dílu podávají ucelený přehled o vývoji zhoubných nádorových onemocnění v jednotlivých regionech ČR, obsáhlé informace o Evropském kodexu boje proti rakovině a konkrétní návody a postupy, jak snížit riziko onemocnění, jak se v době nemoci chovat, čeho se vyvarovat.

Celá kniha je psána srozumitelným střízlivým jazykem, ze kterého vyzařuje hluboká empatie a porozumění, bez zbytečného patosu či neúčinné lítosti.

Krok za krokem prochází autorky jednotlivá údobí nemocného od sdělení diagnózy, průběhu nemoci a možností změn jak u pacienta, tak ve vnímání jeho okolí.

Nevyhýbají se nejtěžším tématům - klidně, taktně, pravdivě a především lidsky provází chorobou a jejími důsledky.

Cením si i praktických informací, kam se s jakou bolestí, problémem obrátit o radu a pomoc, včetně slovníku nejužívanějších pojmů. Jsou zde uvedeny i svépomocné skupiny, sdružení a hnutí u nás.

Oběma autorkám děkuji za mimořádně zdařilou publikaci, která jiné, zabývající se touto tematikou, vysoce převyšuje.

PhDr. Jana Procházková

* * *

Ján Praško, Hana Prašková:

JAK ZVLÁDAT PANIKU A STRACH CESTOVAT

(Grada Publishing, 1998, 216 stran, 118 Kč)

Je to velmi sympatický čin, vydávat v edici PKK (Psychologie pro každého) praktické příručky podobného typu, jako je recenzovaná publikace.

Obsah knížky je instruktivní jak pro odborné psychology, tak zejména pro pacienty trpící uvedenými problémy.

V první části jsou systematicky popsány problémy a potíže spojené s panickou poruchou, agorafobií a úzkostí. V řadě kasuistik jsou uvedeny

případy pacientů trpících těmito potížemi a tabulky typických projevů a příznaků úzkostné poruchy, sociální fobie, posttraumatické stresové poruchy, obsese a deprese. Dále jsou uvedeny příklady nejrůznějších sebeuposuzujících dotazníků a škál pro výše uvedené poruchy. Tato pasáž systematicky utřídí informace o příčinách panické poruchy, vlivu stresu a možnosti farmakoterapie a psychoterapie.

V druhé části knihy nazvané: "Jak se zbavit příznaků paniky a agorafobie" jsou uvedeny postupy mapování příznaků paniky a porozumění problémům, včetně nejrůznějších postupů pro hodnocení míry prožívané úzkosti, panických záchvatů, situací strachu a další sebeuposuzující dotazníky a stupnice. Na konkrétních příkladech pacientů jsou uvedeny terapeutické postupy - vytvoření plánu, stanovení problémů a cílů terapie. Opět jsou uvedeny sebeuposuzovací stupnice, které umožňují zjišťovat, jak se pacient postupně mění v průběhu terapie a práce se sebou. Důležité jsou pasáže o nácviku různých typů relaxace a postupů kognitivně-behaviorální terapie v podobě postupné expozice obávaných situací.

Třetí část knihy se zabývá řešením problémů v životě a klade si za cíl naučit člověka dovednosti řešit problém systematickým způsobem, tj.:

- 1/ posouzení a identifikace problémů
- 2/ plánování a organizování strategií
- 3/ uskutečnění těchto strategií
- 4/ zhodnocení účinků těchto strategií.

Recenzovanou publikaci je možno doporučit jednak psychologům, kterým usnadní porozumění jejich pacientům s touto poruchou a rovněž poslouží jako znamenitá pomůcka pro pacienty, jimž umožní porozumět své chorobě a využít množství praktických podnětů pro zvládnání svých potíží.

PhDr. M. Kořán, CSc.

* * *

Ferdinand Knobloch - Jiřina Knoblochová:
INTEGROVANÁ PSYCHOTERAPIE V AKCI
(2. přepracované a doplněné vydání)
(Grada 1999, 322 stran, 250 Kč)

Paradoxně, jako v nejednom jiném případě, muselo být dílo nejprve napsáno v cizím jazyce, aby se pak v překladu, prověřeném ve světě, vrátilo zpět k čtenářům - krajanům autorů.

Kdo se zabývá psychoterapií vůbec a zejména vývojem psychoterapie u nás, nemůže minout jména a dílo manželů Knoblochových, kteří svůj ucelený, vskutku integrovaný systém psychoterapie původně rozvíjeli u nás, na pražské Fakultní poliklinice na Karlově náměstí, v Lobči a na Pallatě, kde toto jejich dílo dodnes žije. Sami však, pod vlivem okolností doby, po sovětské okupaci v r. 1968 přenesli své působení do Kanady. Jejich první monografie na téma psychoterapie vyšly u nás ještě před jejich odchodem. Recenzovaná kniha je zralým plodem dalšího studia a let zkušeností. Tvůrčím způsobem se v něm snoubí tradice dynamické a hlubinné psychoterapie prolnutá s poznatky o skupinovém citění. Narýsován je časový postup komplexní léčby rozvinutý do sedmistupňového systému realizovaného v terapeutických komunitách u nás a v Kanadě. Vedle pasáží teoretických se nám v knize dostane i praktických návodů pro práci se skupinou a komunitou, seznámíme se s technikami jako je deník, životopis, psychoterapeutické hry a večery, s technikami verbálními (rozhovor) i neverbálními (psychogymnastika, psychodrama). Kniha je doplněna věcným a autorským rejstříkem a zahrnuje i přehledný slovník odborných termínů.

PhDr. Jaroslav Šturma

Recenzované tituly z nakl. GRADA si můžete objednat na adrese:
ČMPS, Kladenská 48, 160 00 Praha 6, obdržíte je pak na dobírku přímo z nakladatelství. K ceně nutno připočíst poštovné.

* * *

Nicholas J. Wade: A NATURAL HISTORY OF VISION
MIT (Massachusetts Institut of Technology) Press, Cambridge, MA,
USA&London, England, 1998, 466 stran.

Profesionálně, prof. Wade představuje neobyčejnou trojici talentů: přednáší na katedře psychologie na universitě ve skotském městě Dundee, jednou rukou maluje a kreslí, druhou píše statě a knihy o dějinách psychologie vidění. Do české literatury byl uveden recenzí knihy Psychologists in Word and Image (Psychologové ve slovu a obrazu) a "tajným portrétem" J. E. Purkyně (PROPSY 1, č.3, str. 14-15, 1995; 2, č. 9, str. 12-13).

Co vlastně je "Přírodní historie vidění"? V pojetí autora jde o popis zrakových vjemů, počínaje vjemy, vyvolanými ve tmě tlakem na oko a popsáním již ve starověku. Kolem r. 1840 se studium vidění přenáší

z přírodního okolí do laboratoře a stává se experimentální, kvantifikující vědou.

Wadeova nekonvenční historie vidění je zaměřena na zrakové fenomény popsané "přírodními filosofy". Má tři složky: Wadeovy připomínky, vybrané texty (v angličtině) a část obrazovou, s důrazem na portréty pisatelů, které Wade adaptoval. Graficky, hlava H.v. Helmholtze vložená do diagramu oka, přejatého z Helmholtzovy Rukověti fyziologické optiky z r. 1867, symbolizuje jeden takový portrét.

Čtenář si všimne Wadeova výtečného překladu (str. 174) Purkyňova německého popisu vlivu intenzity světla na jasnost barev do angličtiny. R. 1825 Purkyně popsal tento jev, který dostal jeho jméno ("Purkyně phenomenon"). Je zajímavé, že M. Klotz, mnichovský dvorní malíř, zaznamenal ve své Gründliche Farbenlehre z r. 1816 obdobná pozorování. Purkyně studoval jev, když se rozednívalo, Klotz když se šelo.

J. Brožek

Volná místa

Ministerstvo obrany nabízí místo PSYCHOLOGA s možným nástupem 1. 4. 1999. Jde o řízení a organizaci psychologické služby. Kontakt a další informace: MUDr. Petr Navrátil, ředitel odboru sociální politiky, tel. 02/2021 2111. Předpokladem jsou organizační a koncepční schopnosti, angličtina, event. i zájem o výzkum v oblasti psychologie.

***

Lékařsko psychologické oddělení ÚVN Praha-Střešovice nabízí místo klinického PSYCHOLOGA (i bez atestace). Kontakt: primář PhDr. J. Klose, tel. 02/2020 3471.

***

Psychoterapeutická a psychosomatická klinika ESET s.r.o. přijme PSYCHIATRA, PEDOPSYCHIATRA, klinického PSYCHOLOGA a ZDRAVOT. SESTRU. Požadavky: I. atestace v oboru, funkční specializace v psychoterapii, popř. její obdržení v blízké době. Klinická praxe v oboru alespoň 5 let, u zdrav. sestry nutná praxe na psychiatrii. Nabídky pouze písemně včetně c.v. zasílejte na adresu: ESET s.r.o., Vejvanovského 1610, 149 00 Praha 4.

Soukromé zdravotnické zařízení na Praze 9 přijme PSYCHOLOGA/PSYCHOLOŽKU pro práci na dětské a dorostové psychiatrické ambulanci. Atestace je nutná. Informace na tel. 02/6897092.

***

Ambulantní psychoterapeutické pracoviště VFN v Praze 2 s 30-letou tradicí v léčbě závislostí hledá PSYCHIATRA alespoň s 1. atestací, PT výcvikem a odvahou pracovat za málo peněz v dobrém kreativním týmu.

Občanské sdružení pro péči o rodiny závislých hledá PSYCHOLOGA (nejlépe s PT či RT výcvikem). Záběr naší práce: RT indivi. a skup. PT (analytická, dynamická, PCA, gestalt a body terapie), práce s dětmi a s rodiči, prevence závislostí. Klientela: převážně závislosti, ale i jiné psych. poruchy (vyjma psychóz) a poruchy chování. V případě zájmu kontaktujte dr. Jitku Vodňanskou, Středisko pro mládež a RT (nebo OS pro rodiny závislých), Apolinářská 4a, 128 00 Praha 2, tel/fax. 02/290851.

***

Prodám velmi levně nové, nepoužité testy, zaměřené převážně pro děti. Podle katalogu Psychodiagnostiky, Brno se jedná o tyto testy: T 3, T 9, T 20, T 21, T 23, T 30, T 33, T 67, T 92, T 93, T 106, T 112, T 138, T 161, T 164, T 167, T 199. Původní cena 5.400 Kč, nyní 4.000 Kč. Prodám jen vcelku, tel. do zamětnání (8-16 hod.) 02/6716 2932, Březáková.

---

*Uveřejňované příspěvky včetně inzerce nemusí vyjadřovat názory Rady ČMPS. Přijímají se na disketě v T602, elektronickou poštou, strojopisem, nebo kratší telefonicky.
Uzávěrka červeného čísla je 15. května 1999.*
